

HVIS DU KOMMER TIL SKADE...

ERSTATNINGSFORHOLD VED TILSKADEKOMST OG DØDSFALD UNDER UDSENDELSE I INTERNATIONALE OPERATIONER (INTOPS), DVS. TJENSTLIGT BEGRUNDET OPHOLD I KRIGSZONER, ANDRE HØJRISIKO-OMRÅDER ELLER OMRÅDER, HVOR DER LØSES KONFLIKTFORB- BYGGENDE, FREDSBEVARENDE, FREDSSKABENDE, HUMANITÆRE OG ANDRE LIGNENDE OPGAVER.

Formålet med denne folder er at beskrive hovedlinjerne i det regelsæt, der gælder erstatningsforhold under udsendelse i INTOPS. I pkt. 10. kan du finde en oversigt over bestemmelsesgrundlaget på området. Hvis uheldet er ude, vil din enhed underrette dine pårørende. Tjenestestedet stiller en kontaktofficer/kontaktperson til rådighed, der vil sørge for, at dine pårørende kan komme i kontakt med dig.

Kontaktofficeren/kontaktpersonen vil i samarbejde med Veterancentret (Garnisonen 1, 4100 Ringsted, tlf. nr. 7281 9700) kunne hjælpe med ansøgninger om erstatning samt med at løse evt. praktiske og sociale problemer. Endvidere kan Veterancentret, hvis du ønsker det, bistå med, at du får afklaret dine fremtidige beskæftigelsesmuligheder, herunder støtte dig i kontakten og samarbejdet med kommunen og andre myndigheder.

1. ARBEJDSSKADER

Anmeldelse

Hvis du kommer til skade under eller som følge af arbejdet, skal din skade anmeldes til Forsvarsministeriets Arbejdsskade- og Erstatningskontor (FAEK) via Forsvarets Arbejdsmiljødatabase (FAD). Du skal sørge for at få en udskrift af anmeldelsen.

Ved operationer, der forestås af Hæren, anmeldes skaden direkte fra det pågældende missionsområde med efterretning til Trænregimentet (TRR). Ved operationer, hvor der er indsat enheder fra Søværnet, anmeldes arbejdsskader af den indsatte enheds arbejdsmiljøgruppe. Ved operationer, hvor der er indsat enheder fra Flyvevåbnet, anmeldes arbejdsskader af den indsatte enheds miljøkoordinator i henhold til miljøhåndbogens procedure herom.

Nærmere oplysninger er tilgængelige på HR-portalens under Ansættelsesforhold --> **Arbejdsskader på intranet (fiin) og internet.**

Hvis skaden anerkendes som en arbejdsskade efter arbejdsskadesikringsloven, kan følgende erstatning/godtgørelse komme på tale:

Varigt mén

Godtgørelsen afhænger af méngraden. Ved méngrad på 100 % udbetales 860.000 kr. som et engangsbeløb. Der ydes ingen godtgørelse, hvis méngraden er under 5 %. Hvis du har en méngrad på 5 %, vil du få udbetalt 43.000 kr. Der kan blive tale om et mindre beløb grundet aldersreduktion.

Tab af erhvervsevne

Ydelsens størrelse afhænger af din årsløn i året før skaden og tabet af erhvervsevne (procenten). Ved tab på mindre end 50 % udbetales et engangsbeløb. Ved tab på 50 % eller derover udbetales der en ydelse pr. måned.

Udgifter til sygebehandling, genoptræning og hjælpemidler

Udgifter dækkes, så længe behandlingen mv. antages at have helbredende effekt på arbejdsskadens følger. Behandlinger kan eksempelvis være hos fysioterapeut eller kiropraktor. Udgifter til hjælpemidler kan for eksempel være til proteser.

Overgangsbeløb ved dødsfald

Overgangsbeløbet udgør 162.000 kr. og udbetales til den efterladte ægtefælle eller samlever (levet sammen i mindst to år) til dækning af de udgifter, der opstår i umiddelbar tilknytning til dødsfaldet, fx begravelsesudgifter og flytteudgifter.

Tab af forsørger

Ydelsens størrelse afhænger af afdødes årsløn i året før skaden og beregnes som 30 % af årslønnen. Fx: Hvis afdødes årsløn var 275.000 kr., bliver den månedlige ydelse 6.875 kr. i max.

10 år. Erstatning til ægtefælle/registreret partner eller samlever forudsætter, at ægteskabet/registreringen er indgået/sket inden dødsfaldet (fælles folkeregisteradresse inden dødsfaldet).

Erstatning til afdødes evt. samlevende partner forudsætter, at afdøde og partneren har levet sammen i mindst to år. Det er endvidere en forudsætning for tilkendelse af erstatning for tab af forsørger, at de nævnte efterlades økonomiske forhold ikke er sådanne, at de må betragtes som selvforsørgende.

Forsørgertab til børn

Ydelsens størrelse afhænger af afdødes årsløn i året før skaden og beregnes som 10 % af årslønnen og løber til barnets fyldte 18. år. Er barnet under uddannelse, kan ydelsen evt. løbe til dets fyldte 21. år. Fx: Hvis afdødes årsløn var 275.000 kr., bliver den månedlige ydelse 2.292 kr.

Særlig godtgørelse til efterladte

Er dødsfaldet forvoldt forsættigt eller ved grov uagtsomhed, kan Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring tilkende en særlig godtgørelse til de efterladte, der stod afdøde særligt nær. Beløbet er 50.000-100.000 kr. men kan forhøjes til 150.000 kr. Efter praksis sker tilkendelse til efterladt ægtefælle og hjemmeboende børn. Boede afdøde hos sine forældre og evt. søskende, vil de efter praksis få tilkendt godtgørelse.

Udbetaling af erstatning og godtgørelse

Udgifter til sygebehandling, genoptræning og hjælpemidler udbetales som hovedregel af FAEK. Øvrige i pkt. 1 anførte beløb udbetales af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

2. FORSVARETS SÆRLIGE ERSTATNINGS- OG GODT-GØRELSESORDNING TIL PERSONEL UNDER UDSENDELSE I INTOPS

Forsvaret yder en særlig erstatning/godtgørelse, der kommer til udbetaling i tilfælde af død eller varigt mén.

Personskade i missionsområdet

Hvis du kommer til skade under ophold i missionsområdet eller under transport til og fra missionsområdet, kan der normalt ydes godtgørelse for varigt mén. Godtgørelsen afhænger af méngraden. Ved en méngrad på 100 % er godtgørelsen 4.179.500 kr. Der ydes ingen godtgørelse, hvis méngraden er under 5 %.

Er du kommet til skade som følge af arbejdet, kan der normalt ydes 'kulancemæssig godtgørelse for svie og smerte'. Det er bl.a. en forudsætning, at du ikke har udvist væsentlig grad af egen skyld. Godtgørelse ydes for skader i forbindelse med udsendelse, som ligger efter den 14. august 1996. Godtgørelse ydes med 195 kr. pr. dag, du er syg som følge af skaden, og indtil arbejdet genoptages eller méngraden fastsættes. Godtgørelsens størrelse kan ikke overstige 75.000 kr.

Har du pådraget dig en 'erhvervsbetinget sygdom' – fx mave-/tarmsygdom eller en psykisk skade – er det vigtigt, at du underretter FAEK herom, jf. pkt. 9. Forsvaret får ikke automatisk meddelelse om erhvervsbetingede sygdomme, idet disse sygdomme primært anmeldes af skadelidtes egen læge, der sender anmeldelsen direkte til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Hvis der er tale om en psykisk skade og denne ikke er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, er der mulighed for, at den kan behandles efter lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte. FAEK vil få meddelelse om disse sager.

Dødsfald i missionsområdet

Der ydes normalt erstatning i tilfælde af død, såfremt dødsfaldet sker under ophold i missionsområdet. Dette gælder også, hvis dødsfaldet sker i fritiden eller skyldes naturlig død, fx som følge af en hjerte-/karsygdom eller akut sygdom.

Ved tab af forsørger ydes 2.787.000 kr. Ved tab af ikke-forsørger ydes 1.391.500 kr. til afdødes bo. De nævnte beløb udbetales af FAEK.

Personskade uden for missionsområdet

Hvis du tager på leave eller R&R (rest and recreation) under din udsendelse i INTOPS, må du selv sørge for forsikringsdækning for personskade, herunder for behandlingsudgifter, transport til og behandling på sygehus samt hjemtransport. Der henvises i øvrigt til pkt. 6. Dette gælder dog ikke, såfremt R&R er et socialt arrangement, der er planlagt og betalt af Forsvaret, og som du er beordret til at deltage i. Du er i så fald dækket, som om skaden var sket i missionsområdet.

Dødsfald i fritiden og naturlig død uden for missionsområdet

Som udsendt må du selv sørge for forsikringsdækning, jf. pkt. 6. Dette gælder dog ikke, såfremt R&R (rest and recreation) er et socialt arrangement, der er planlagt og betalt af Forsvaret, og som du er beordret til at deltage i. Du er i så fald dækket, som om dødsfaldet var sket i missionsområdet.

Tab eller beskadigelse af personlige ejendele samt bagageforsinkelse

Under udsendelse i INTOPS er du omfattet af statens almindelige tjenesterejseforsikring, der bl.a. dækker tab og beskadigelse af personlige ejendele som følge af brand, røveri og tyveri samt bortkomst/beskadigelse og forsinkelse af indskreven bagage. Forsikringen dækker dog eksempelvis ikke cykler eller andre transportmidler. Tab eller beskadigelse mv. anmeldes til forsikrings-selskabet.

Du kan se forsikringsbetingelserne vedrørende statslige tjenesterejser på [Europæiske Rejseforsikrings hjemmeside](#).

Såfremt tjenesterejseforsikringen ikke erstatter et tab eller en beskadigelse, der er sket i forbindelse med tilstedeværelse i områder med krig eller krigslignende forhold, kan der evt. ydes 'kulancemæssig godtgørelse' for tabet/beskadigelsen. Der kan dog kun ydes godtgørelse med beløb svarende til de beløbsgrænser, der er fastsat i den almindelige tjenesterejseforsikring.

Det er bl.a. en forudsætning, at tabet eller beskadigelsen ikke skyldes væsentlig grad af egen skyld. Godtgørelse vil kunne ydes for de nødvendige personlige ejendele, der medbringes under udsendelse i INTOPS. Særligt kostbare genstande godtgøres ikke.

Du skal sende en ansøgning til den myndighed, der har udsendt dig med dokumentation for tabet samt forsikringsselskabets afvisning.

3. FN-ERSTATNING

FN-observatører og personel udsendt i en FN-mission, som kommer til skade i tjenesten, kan evt. få udbetalt erstatning fra FN. FAEK kan yde støtte til FN-veteraner i forbindelse med ansøgninger til FN-erstatninger. Støtten omfatter bistand til forberedelse og klargøring af sagen. Du kan rette henvendelse til FAEK, jf. pkt. 9, hvis du vil have hjælp til at søge erstatning fra FN.

Du kan læse mere om om FN-erstatning, herunder finde ansøgningsblanket på HR-portalens [Erstatningsforhold INTOPS på intranet \(fiin\)](#) og [internet](#).

4. ERSTATNINGANSVARSLOVEN

Du kan rejse erstatningskrav over for Forsvaret, hvis du mener, at Forsvaret eller en ansat i Forsvaret ved fejl, unkladelse eller forsømmelse har været skyld i din personskade. Du skal kunne bevise, at Forsvaret er "skyld" i skaden.

Hvis det vurderes, at der er handlet ansvarspådragende, kan der evt. udbetales godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste mv.

Du skal rette et krav om godtgørelse/erstatning til FAEK, jf. pkt. 9.

5. GRUPPELIV OG "KRITISK SYGDOM"

Du kan som tjenestemand eller overenskomstansat være omfattet af statens gruppelivsordning. Det fremgår af din lønseddel, om du betaler til og er omfattet af ordningen (lønkode 3940). Forsikringssummen, der udgør 370.000 kr., udbetales ved den ansattes død til nærmeste pårørende, medmindre der er indsat en begunstiget. Til hvert barn under 21 år udbetales desuden 30.000 kr.

Ved visse kritiske sygdomme udbetales 100.000 kr. til den ansatte. Ved kritisk sygdom kan der bl.a. være tale om kræft, blodprop i hjertet, bypassoperation eller ballonudvidelse ved kranspulsåreforkalkning. Hvis dit barn under 18 år bliver ramt af en kritisk sygdom, udbetales 50.000 kr.

Nærmere oplysninger er tilgængelige på HR-portalen under Fravær --> **Sygdom på intranet (fin)** og **internet**.

Det fremgår heraf, hvad du skal gøre, for at få forsikringssummen fra statens gruppelivsordning udbetalt. Oplysninger om ordningen kan også fås ved henvendelse til Forenede Gruppeliv, Krumtappen 4, 1. sal, postboks 442, 2500 Valby, tlf.nr. 3916 7800, www.fg.dk (aftale nr. 85034), der tillige kan give oplysninger om dækning mv., evt. indsættelse af begunstiget samt evt. boafgift af forsikringssummen.

Som medlem af en faglig organisation fx CS, HKKF og HOD kan du endvidere være omfattet af særskilte gruppelivsordninger, der administreres af Forenede Gruppeliv.

6. PRIVATE FORSIKRINGER

Har du selv tegnet en ulykkes- eller fritidsforsikring eller har du en forsikring i dit forbund, kommer en evt. erstatning eller godtgørelse til fuld udbetaling, uafhængigt af, hvad du eller dine efterladte i øvrigt har fået tilkendt.

FAEK har imidlertid ikke mulighed for nærmere at oplyse om betingelserne i forsikringer tegnet af dig eller dit forbund.

Hvis du selv har tegnet en ulykkes- eller livsforsikring, bør du derfor rette henvendelse til forsikrings-selskabet for at høre om dækning for skader eller dødsfald, i det land/område hvor du skal udsendes, eller hvor du evt. vil holde orlov.

7. ANDRE YDELSER

a. Efterindtægt: Hvis afdøde var tjenestemand eller civilarbejder ydes der til ægtefælle/registreret partner eller til børn under 21 år et beløb som efterindtægt, svarende til afdødes løn i 6 måneder. Hvis dødsfaldet er sket som følge af tjenesten, udbetales efterindtægt i 12 måneder. Efterlader tjenestemanden eller civilarbejderen sig hverken ægtefælle/registreret partner eller børn under 21 år, udbetales efterindtægten i 3 måneder til boet.

Hvis afdøde var overenskomstansat, ydes der til ægtefælle/ registreret partner eller til børn under 18 år efterindtægt svarende til afdødes løn i 1-3 måneder, afhængig af om afdøde har været ansat i 1, 2 eller 3 år. Hvis dødsfaldet er sket som følge af tjenesten, ydes efterindtægt i 6 måneder.

b. Særligt beløb til bonusberettiget personel omfattet af HKKF-overenskomst: Hvis en skade, der er sket i tjenesten, medfører afskedigelse fra Forsvaret, kan der ydes et beløb, hvis størrelse afhænger af méngraden. Beløbet kan maksimalt udgøre 80.000 kr. Ved dødsfald som følge af tjenesten udbetales 20.000 kr. til efterlevende ægtefælle eller registreret partner samt til hvert barn under 18 år, som afdøde havde forsørgelsespligt for, dog maksimalt 80.000 kr.

8. PENSIONSMÆSSIGE FORHOLD

I tilfælde af invaliditet eller dødsfald kan der til skadelidte eller pårørende desuden ydes pension eller erstatning/godtgørelse afhængig af medarbejderens pensionsordning.

Overenskomstansatte, der er udsendt til deltagelse i konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og andre lignende opgaver og som kommer til skade under eller som følge af arbejdet, kan i visse tilfælde få udbetalt en supplerende løbende ydelse (aktstykke 425 ydelse, jf. lov om Forsvarets personel § 11 b), således at den overenskomstansatte i pensionsmæssig henseende bliver sidestillet med en tjenestemand i en tilsvarende situation og med tilsvarende lønanciennitet. Ved dødsfald udbetales ydelsen til den efterladte ægtefælle og børn under 21 år. En forudsætning for at opnå denne ydelse er, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender skaden som en arbejdsskade og samtidig vurderer, at der er et tab af erhvervsevne på minimum 15 %.

Det er endvidere en forudsætning, at der samtidig sker afskedigelse eller kontraktophævelse som følge af tilskadekomsten. Kontakt FAEK, jf. pkt 9., for nærmere oplysninger om 'aktstykke 425-ordningen'.

9. ADRESSE OG TELEFONNUMMER

Hvor intet andet er anført, sendes anmeldelser og ansøgning om erstatning/godtgørelse til Forsvarsministeriets Personalestyrelse, Forsvarsministeriets Arbejdsskade- og Erstatningskontor, Lautruphøj 8, 2750 Ballerup, tlf. 32 66 51 53. Daglig telefontid er alle hverdage mellem kl. 09.00 og 14.00.

10. MERE INFORMATION OM REGLERNE

- Reglerne findes i forskellige love og bekendtgørelser. De vigtigste er nævnt her:
- Lov om arbejdsskadesikring, jf. lovbekendtgørelse nr. 278 af 14. marts 2013
- Lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion, jf. lov nr. 336 af 2. april 2014
- Lov om Forsvarets personel, jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006
- Bekendtgørelse om Forsvarets særlige erstatnings- og godtgørelsesordning, jf. bekendtgørelse nr. 129 af 28. februar 2005
- Lov om erstatningsansvar, jf. lovbekendtgørelse nr. 266 af 21. marts 2014

Reglerne kan findes på internettet på www.retsinformation.dk.

Der kan endvidere henvises til følgende bestemmelser:

- Bestemmelse om behandling af erstatningssager i Forsvaret, jf. FPTBST 730-1 (2014-6)
- Retningslinjer for Forsvarsministeriets Arbejdsmiljøvirksomhed, jf. FMNVEJL 061-1 (2016-17)

Hvis du kommer til skade, kan du og dine pårørende desuden få juridisk vejledning og yderligere oplysninger om gældende lovgivning, praksis, sagsgang mv. ved henvendelse til FAEK, jf. pkt. 9.

De angivne beløb er gældende for afgørelser, der træffes fra 1. januar til og med 31. december 2017, medmindre andet er anført.

Denne folder er revideret januar 2017 og findes tillige på HR-portalens under Ansættelsesforhold --> Arbejdsskader --> [Erstatning - INTOPS på intranet \(fin\)](#) og [internet](#).